

μᾶλλον ἔνδοξα τῆς βασιλείας ταύτης κατορθώματα ἐπήνεγκον ἐπὶ τέλος δυσεπανορθώτους πληγὰς. Τὰ δὲ ἁμαρτήματα ταῦτα τοῦ Ἰουστινιανοῦ μαρτυροῦσιν ὅτι, ἂν διὰ τῆς τέχνης τοῦ διακρίνειν καὶ τιμᾶν τὴν ἱκανότητα ἢ φιλοδοξία προσλαμβάνει ἐνίοτε τὸ πρόσχημα τῆς μεγαλοφυΐας, μόνη ἢ ἀληθῆς μεγαλοφυΐα περιποιεῖ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς τὴν φιλοδοξίαν ἀγαθοποιὸν ὄντως χαρακτῆρα.

Εἰς τὴν παγίωσιν καὶ τὴν λαμπρότητα τῆς τοῦ Ἰουστινιανοῦ ἀρχῆς συνετέλεσεν οὐκ ὀλίγον ἡ σύζυγος αὐτοῦ Θεοδώρα, τῆς ὁποίας ὁ βίος παρίστησιν ἄλλοκότους ἠθικὰς ἀλλοιώσεις. Ἐπὶ Ἀναστασίου τοῦ βασιλέως ὑπῆρχεν ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἀκάκιος τις, Κύπριος τὸ γένος, ἀρκτοτρόφος, ἤτοι ἐπιμελητῆς τῶν θηρίων, τὰ ὁποῖα διετήρει ἢ τῶν λεγομένων Πρασίνων ἵπποδρομικῆ μερὶς, περὶ ὧν θέλομεν μετ' οὐ πολὺ λάβει ἀφορμὴν νὰ ὁμιλήσωμεν ἐν ἐκτάσει. Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἀπέθανε καταλιπὼν τρεῖς θυγατέρας, τὴν Κομιτώ, τὴν Θεοδώραν καὶ τὴν Ἀναστασίαν, ὧν ἡ πρεσβυτάτη ἦτο μόλις ἑπταετής. Τὰ δυστυχῆ ταῦτα παιδιά, ἅμα ὁπασοῦν ἠλικιωθέντα, ἐπεδόθησαν εἰς τὸν θεατρικὸν βίον, ἤτοι εἰς τὴν παράστασιν ἀναισχύντων τινῶν μιμημάτων, τὰ ὁποῖα ἕτερον τότε τὸν ὄχλον, πολλάκις δὲ καὶ τοὺς εὐπατρίδας τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ἡ μικρὰ Θεοδώρα, ἐνδεδυμένη χιτωνίσκον χειριδωτὸν εἰς δοῦλον παῖδα πρέποντα, συνώδευε πολλάκις εἰς τὸ θέατρον τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς, τὴν ὀρχηστρίδα Κομιτώ, προκαλοῦσα τὸν γενικὸν καγχασμὸν διὰ τῶν σκωμμάτων καὶ τῶν μορφασμῶν δι' ὧν ἐδέχετο τὰ διδόμενα αὐτῇ ραπίσματα· ἐκτὸς δὲ τῆς σκηνῆς ἐγένετο θῦμα τῆς κτηνωδίας τῶν γελωτοποιῶν ἢ τῶν ὑπηρετῶν, ὅσοι περιέμενον τοὺς κυρίους αὐτῶν, ἐξοκέλασα οὕτω πρῶιμως εἰς ἀκολασίαν, τῆς ὁποίας περιγραφομένης ἀναιδέστατα ὑπὸ τοῦ Προκοπίου, καὶ τεχνικώτερον, ἂν ὄχι εὐπρεπέστερον, ὑπὸ τοῦ Γίββωνος δὲν ἠθέλομεν τολμήσει νὰ ἐπαναλάβωμεν ἐνταῦθα τὰ καθ' ἕκαστα, καὶ ἂν δὲν εἴχομεν ἀφορμὰς, μετ' ὀλίγον ἐξηγηθησομένας, νὰ δυσπιστῶμεν πρὸς αὐτά. Ὅθεν περιοριζόμεθα εἰς τὰς κεφαλαιώδεις τῶν περιπετειῶν τῶν περιγραφομένων ὑπὸ τοῦ Προκοπίου, ὅσαι φαίνονται καὶ ἐξ ἄλλων μαρτυριῶν ἀληθεῖς. Ἐνῶ λοιπὸν ἡ Θεοδώρα διῆγεν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ταύτῃ ἀπολεία τὸ κάλλος αὐτῆς ἐξήνθησε θαυμάσιον, ὥστε ἡ νέα ἐκείνη Κυπρία ἀπέβη μία τῶν περιφημοτάτων ἑταιρῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ὁ Τύριος Ἐκηβόλος, διορισθεὶς διοικητῆς τῆς κατὰ τὴν Ἀφρικὴν Πενταπόλεως, παρέλαβεν αὐτὴν μεθ' ἑαυτοῦ, ἀλλὰ τάχιστα ἀπέπεμψε πάλιν διὸ αὐτὴ περιπεσοῦσα αὐθις εἰς πενίαν ἐπλανήθη ἐπὶ τινα χρόνον ἀπο πόλεως εἰς πόλιν τῆς Ἀνατολῆς, διάγουσα τὸν πρότερον βίον, μέχρις οὗ, ὡς ὑπὸ προαισθήματός τινος ἐλανομένη, ἐπέστρεψεν εἰς τὴν πρωτεύουσαν καὶ μετέβαλεν αὐτόθι τρόπον ζωῆς. Ἀποχωρήσασα εἰς οἰκίαν πενιχράν, ἣν βραδύτερον μετεσκεύασεν εἰς πολυτελὲς καταγώγιον τῶν γυναικῶν ὅσαι ἀπετάσσοντο τῷ ἀσώτῳ βίῳ, ἐπορίζετο τὰ πρὸς διατροφήν νήθουσα ἔρια καὶ περὶ ἄλλα γυναικεῖα ἔργα ἀσχολουμένη. Ἐκεῖ ἐγνώρισεν αὐτὴν ὁ Ἰουστινιανὸς καὶ ἠράσθη αὐτῆς παραφόρως, τοσοῦτον παραφόρως, ὥστε ὁ νέος οὗτος, ὅστις ἠδύνατο νὰ ἐκλέξη σύζυγον μετὰ τῶν πρώτων τῆς Κωνσταντινουπόλεως οἰκῶν, ἐπέμεινε, παρὰ τὸν νόμον καὶ τὴν θέλησιν τῶν συγγενῶν, νὰ νυμφευθῇ τὴν γυναῖκα ἐκείνην. Μετὰ τὸν θάνατον τῆς βασιλίδος Εὐφημίας, ἣτις πρὸ πάντων ἀπέκρουε τὸ συνοικέσιον τοῦτο, ὁ Ἰουστινιανὸς κατέπεισε τὸν θεῖον νὰ ἐκδώσῃ νόμον καταργοῦντα ἐν μέρει τὴν προϋπάρχουσαν διατάξιν δι' ἧς ἀπηγορεύετο εἰς ἄνδρα συγκλητικὸν νὰ λάβῃ σύζυγον γυναῖκα μετελθοῦσαν ἀτιμον ἐπάγγελμα, ἐπιτρέποντα δὲ τὸν τοιοῦτον γάμον εἰς τὰς γυναῖκας ὅσαι σωφρονήσασαι ἤθελον ἀσπασθῆ χρηστότερον βίον. Ὁ Ἰουστινιανὸς, ὠφελήθει ἀμέσως ἐκ τῆς νέας ταύτης διατάξεως,